

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 15 mei 2009
Ons kenmerk 20/5.1/2009005386
Behandeld door de heer J. Jumelet (0592) 36 54 58
Onderwerp: Versnellingsagenda Drenthe

Geachte voorzitter/leden,

Aanleiding

In onze brief van 3 maart 2009 hebben wij uw staten geïnformeerd over mogelijke maatregelen, die Drenthe zou kunnen nemen ter bestrijding van de kredietcrisis en de economische recessie. Samen met u kwamen wij, tijdens eerdere bijeenkomsten (onder andere op 11 maart en 15 april jl.) en met andere partijen (zoals de SER en economisch deskundigen), tot de conclusie dat Drenthe zich moest inspannen om de gevolgen van de economische crisis het hoofd te bieden, zij het met inachtneming van de relatieve provinciale taak. In de eerste fase hebben wij daarom een kader opgesteld, waarbinnen de maatregelen en projecten zouden moeten passen. Hierover bent u door middel van onze brief van 2 april jl. geïnformeerd.

Nu presenteert ons college een nadere concrete uitwerking van hetgeen wij op 3 maart jl. aan u hebben voorgesteld. Alle maatregelen en projecten die wij hier presenteren zijn aan de hand van de uitgangspunten uit genoemde brief getoetst. Het merendeel van de maatregelen en projecten vergt, om de versnelling te realiseren geen extra intensivering. Voor een beperkt aantal projecten is dit wel nodig. Daarvoor wordt een beroep gedaan op het Stimuleringsfonds Drentse projecten. In hoofdstuk 2 van de Voorjaarsnota wordt dit nader toegelicht. Als uw staten goedkeuring verlenen aan de Voorjaarsnota, die op 2 juli a.s. behandeld zal worden, stemt u in met de voorgestelde maatregelen en projecten in het kader van de Drentse aanpak van de kredietcrisis en de economische recessie. Deze brief biedt een verdere toelichting op de voorgestelde maatregelen en projecten.

Toetsing maatregelen en projecten

De maatregelen en projecten die wij voorstellen betreffen of een versnelling van gepland beleid of een intensivering hierop, of beide. Daarbij is aansluiting gezocht met het beleid en de nieuwe rol- en taakopvatting van de provincie. De criteria tijdig, tijdelijk en effectief zijn hierbij voortdurend leidend geweest. Voor alle voorgestelde maatregelen en projecten geldt dat zij vóór 1 september 2009 of vóór 1 september 2010 opgestart kunnen worden.

Afstemming met derden

Met betrekking tot de gekozen maatregelen en projecten hebben wij afstemming gezocht met andere betrokken partijen, zoals het rijk, SNN, IPO en het bedrijfsleven. Bovendien is het beleid afgestemd op de door het rijk te nemen maatregelen. Er is rekening gehouden met de investeringsplannen van het kabinet (duurzaamheid, versnelling van infrastructurele projecten, scholing en versnelling van procedures). Daarnaast hebben wij de Drentse gemeenten benaderd om tot afstemming te komen. Daar waar mogelijk hebben wij bij de gekozen maatregelen en projecten samenwerking gezocht in zowel regionaal, noordelijk als landelijk verband om hiermee het effect van het gevoerde beleid te versterken. Voorbeelden van maatregelen en projecten waarbij van een dergelijke afstemming sprake is: stadsvernieuwing in Hoogeveen, herstructurering van bedrijventerrein De Wieken eveneens in Hoogeveen, het overleg met betrekking tot het scholingsfonds en de stagnerende woningbouw met de diverse gemeenten en andere partijen.

Verderop in deze brief zullen wij uitgebreider op deze maatregelen en projecten ingaan.

Provinciale investeringsimpuls

Wij, als provincie, kiezen ervoor om een investeringsimpuls te geven van € 31.477.000,- in twee jaar, in de Drentse economie. Hiervan betreft € 24,8 miljoen een versnelling van bestaand beleid. Dit bedrag worden gedekt binnen de begrotingen van de verschillende programma's, zoals het Investeringsprogramma verkeer en vervoer, het Investeringsprogramma landelijk gebied/Provinciaal meerjarenplan, Kennis werkt en Klimaat & Energie. De overige € 6.677.000,- betreffen een intensivering van bestaand beleid in zowel 2009 als 2010 en hiervoor is extra geld nodig. Dit wordt gedekt door een bijdrage uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten. Een aantal van deze maatregelen en projecten is gebaseerd op afspraken met derden over cofinanciering. Worden deze afspraken van provinciezijde niet nagekomen dan dreigt het risico dat ook de bijdragen van deze derden vervallen.

Wat de gevolgen van deze maatregelen en projecten voor de economische groei zijn, is niet exact aan te geven. De investeringen leveren een tijdelijke, maar directe werkgelegenheidsimpuls van indicatief ruim 300 manjaren. De spin-off van deze investeringen wordt pas echt zichtbaar op het moment dat zij daadwerkelijk gedaan zijn.

Maatregelen en projecten

Hierna volgt een korte omschrijving van de voorgestelde maatregelen en projecten, zoals deze zijn opgenomen in de Voorjaarsnota.

Verbetering bereikbaarheid en verkeersveiligheid

In 2009 zullen versneld verkeerskundige reconstructies worden uitgevoerd, waardoor de realisatie van projecten versneld kan worden.

- Reconstructie N374 - traject Borger-Schoonloo

Dit betreft het aanpassen van het wegvak, inclusief de aansluiting N587, aan de essentiële herkenbaarheidskenmerken. De reconstructie leidt tot een betere doorstroming en een grotere verkeersveiligheid.

- **Herinrichting traverses N371 Smildes**

De trajecten van de N371 binnen de bebouwde kommen en de situaties bij de bruggen worden aangepast aan de eisen van de essentiële herkenbaarheidskenmerken. Met deze maatregelen wordt de verkeersveiligheid vergroot. De voorbereiding start in 2009, de realisatie zal in 2010 plaatsvinden.

- **Incidentmanagement provinciale wegen**

Dit betreft onderzoek naar het verbeteren van de verkeersveiligheid en het inperken van verkeersstremmingen ten tijde van verkeerscalamiteiten. Het onderzoek zal starten in 2009 en in 2010 zullen de voorbereidingen worden getroffen om verbeteringen mogelijk te maken.

- **Bediening op afstand op provinciale vaarwegen**

Om het serviceniveau beroeps- en recreatievaart te verbeteren, zal de bediening (op afstand) van bruggen en sluisen verder worden geautomatiseerd. Dit zal leiden tot een besparing op de personele kosten en een meer passend serviceniveau langs de Drentse vaarwegen, waardoor vaarrecreanten ook meer kwaliteit geboden kan worden. De vereiste onderzoeken worden in 2009 en 2010 uitgevoerd. Dit innovatieve project richt zich op de Drentsche Hoofdvaart - Noord-Willemskanaal en de Verlengde Hoogeveensche Vaart.

Klimaat & Energie

In het kader van het programma Klimaat & Energie wordt er gewerkt aan het behalen van de doelen die genoemd zijn in het collegeprogramma 2007-2011 en het Energie Akkoord Noord Nederland dat met het rijk is afgesloten.

Binnen het programma Klimaat & Energie zullen de volgende onderdelen versneld worden uitgevoerd.

- **Innovatieve verlichting**

Met dit project streeft de provincie naar een zo zuinig mogelijk energieverbruik, zonder daarbij de sociale en verkeersveiligheid uit het oog te verliezen. Dit betekent dat alle overbodige openbare verlichting langs de provinciale infrastructuur zal worden verwijderd. Grotendeels zal dit plaatsvinden in 2009 en een restant in 2010. Daarnaast zal conventionele verlichting worden vervangen door duurzame (op enkele plaatsen sensorgestuurde) LED-verlichting. Als pilot wordt er een proef gedaan bij een rotonde met LED-markering. Onderzoek en uitvoering hiervan vinden plaats in 2009. Technisch onderzoek van de mogelijkheden van innovatieve openbare verlichting in combinatie met sensortechnologie wordt gestart in 2009 en fysieke uitvoering daarvan in 2010 en 2011.

- **Energieopwekking provinciale steunpunten/toepassingsmogelijkheden windturbines**

Met dit project wil de provincie duurzame energieopwekking, in de vorm van kleine windturbines en zonnepanelen, in 2009 en 2010 toepassen bij provinciale (onderhouds)steunpunten.

- **100.000 voertuigenplan**

In noordelijk verband worden in het kader van het 100.000 voertuigenplan versneld 21 vulstations voor duurzame transportbrandstoffen gerealiseerd. Voor de provincie Drenthe geldt dat wij dan 7 vulpunten versneld gaan realiseren. Via het versneld realiseren van deze vulpunten zal het doel van 100.000 voertuigen in 2015 eerder gerealiseerd worden, waardoor de werkgelegenheid in de duurzame mobiliteitssector in Drenthe en Noord-Nederland toeneemt. Er kan in september 2009 gestart worden met de realisatie van deze vulpunten.

- **100.000 woningenplan**

In noordelijk verband wordt ingezet om in relatie tot de kredietcrisis versneld te komen tot verbetering van twee energielabelstappen van de energetische waarde van 3.000 bestaande woningen (evenredig verdeeld over de drie noordelijke provincies) in 2010. Hiertoe dient een versnelde renovatie van de woningen te worden uitgevoerd. Met het op te zetten energiebesparingsfonds wordt tevens beoogd ervoor te zorgen dat het thema Energie versneld 'standaard' onderdeel zal gaan worden van het renovatiepakket van woningcorporaties en dat er eerder én meer investeringen in energiebesparende maatregelen worden gepleegd bij particulieren en woningcorporaties.

Stadsvernieuwing en woningbouw

- **Stagnerende woningbouw**

Wij hebben samen met de gemeenten en marktpartijen een inventarisatie gemaakt van de van de situatie op de Drentse woningmarkt, om op basis daarvan gerichte maatregelen te kunnen nemen. Hiervoor is een externe adviseur ingeschakeld en zijn belangrijkste conclusie is dat er in de komende twee jaren een forse stagnatie in de woningbouwproductie zal optreden.

Tijdens een medio april gehouden overleg met alle gemeenten, corporaties en marktpartijen heeft een eerste discussie plaatsgevonden over de mogelijk te nemen maatregelen. Deze worden nu in kleiner verband verder uitgewerkt, waarbij met name wordt ingezoomd op die maatregelen die kunnen worden genomen om de stagnerende bouwprojecten zo spoedig mogelijk vlot te trekken. Wij gaan ervan uit dat wij eind mei een gezamenlijk pakket van maatregelen voor de woningmarkt kunnen presenteren.

- **Stadsvernieuwing Hoogeveen**

In de gemeente Hoogeveen is, met uw instemming, al een project opgestart ter versterking van de ruimtelijk-economische structuur van het stadscentrum. Dit betreft een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte en de toevoeging van de woonfunctie aan het stadscentrum. De start hiervan vindt plaats in 2010.

Herinrichting landschap

- **Versnelde inrichting EHS**

Dit betreft de versnelde realisatie van de hoofdstructuur Beekdal, Grote Diep, Langelosche Stukken en Eenerstukken. In combinatie met VIEP krijgt het volledige beekdal zijn natuurlijke beloop terug. De maatregelen leiden tot vergroting van de ecologische waarde en dragen daarnaast zowel kwalitatief als kwantitatief (water vasthouden) bij aan de wateropgave WB21. De voorbereidingen voor dit project worden getroffen in 2009 en de uitvoering is gepland in 2010-2011.

- **Tusschenwater**

Het deltagebied (uiteindelijke grootte van 500 ha) Tusschenwater in het Hunzedal wordt zodanig ingericht, dat de functies natuurontwikkeling, waterberging en drinkwaterwinning goed kunnen samengaan. Uit onderzoek is gebleken dat dit een grote maatschappelijke winst heeft, onder andere met betrekking tot: het beperken van de uitkering landbouwschade, minder belasting van het grondwater door de toename van de infiltratie van oppervlaktewater, het voordeel van het beperken van de kosten van het baggeren van het Zuidlaardermeer, minder onderhoud aan het oppervlaktewatersysteem, het beperken van de kosten van het oppompen van het IJsselmeerwater, de toename van OZB, etc. De voorbereidingen hiervoor vinden plaats in 2009 en de realisatie in 2010.

Kennis Werkt

Binnen Kennis Werkt gaan wij de volgende zaken versnellen en intensiveren.

- **Versnelde herstructurering bedrijventerrein De Wieken**

De versnelde herstructurering van het bedrijventerrein de Wieken (fase 2b) in Hoogeveen bestaat hoofdzakelijk uit het realiseren van het verkeersknooppunt aan de westzijde van het vliegveld en de aan te leggen weg langs de zuidzijde van het vliegveld. Dit project, dat in samenwerking met de gemeente Hoogeveen wordt uitgevoerd, kan in 2009 gestart worden.

- **Risicofinanciering MKB**

Dit behelst het instellen van een fonds dat onder nadere voorwaarden risicokapitaal kan verstrekken aan MKB ondernemingen in Drenthe, aanvullend op de reguliere financieringsmogelijkheden van de NOM. Hiervoor wordt de reeds bestaande, maar inactieve Drentse Participatie Maatschappij (DPM) te gebruiken. Doel van deze maatregel is om de start, doorstart of expansie van ondernemingen (extra) te faciliteren en stimuleren, waarbij de voorkeur uitgaat naar initiatieven die bijdragen aan de transitie naar een kenniseconomie. Het fonds is bedoeld voor initiatieven, die vanwege het risicoprofiel van project of onderneming moeite ondervinden bij het vinden van voldoende vermogen om de financiering rond te krijgen. Er mag alleen uit dit fonds worden gefinancierd, wanneer de middelen worden besteed aan de Drentse economie.

- **Scholingsfonds**

De economische crisis heeft ook gevolgen voor het domein van scholing en arbeidsmarkt. Dat uit zich onder andere in een sterk verminderd aanbod van stageplaatsen en opleidingstrajecten voor scholieren (studenten), werkenden en werkzoekenden. Een ontwikkeling die op gespannen voet staat met de notie om te blijven investeren in de kenniseconomie om onze economische positie zowel nationaal als regionaal op zijn minst te behouden maar bij voorkeur te versterken. Voorkomen moet worden dat een nieuwe generatie jeugdige werklozen ontstaat. De arbeidsmarkt laat op iets langere termijn structurele tekorten zien, zeker in bepaalde sectoren. Opleiding en (om)scholing blijven daarom van het grootste belang. Rol en taak van de provincie op het terrein van scholing zijn echter beperkt. De uitvoeringsverantwoordelijkheid ligt primair bij werkgevers, werknemers, kennisinstellingen en gemeenten. Op dit moment wordt gezamenlijk met alle partijen een inventarisatie gemaakt die moet leiden tot inzicht in de problematiek, inzicht in de beschikbare middelen en zicht op de mogelijke rol die de provincie hierin kan hebben. Afhankelijk van de uitkomst van deze verkenning van het vraagstuk kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het instellen van een gezamenlijk scholingsfonds.

- **Marketing & Promotie**

In het kader van de kredietcrisis wordt verwacht dat meer mensen op vakantie gaan in eigen land. Drenthe wil hierop meeliften en daarom hebt u onlangs een extra bijdrage aan Marketing & Promotie in Drenthe verleend om onze provincie beter voor het voetlicht te brengen. Daarnaast wordt er een aanvullend voorstel ontwikkeld voor toeristische productontwikkeling, wat wordt opgenomen in de Drentse Agenda Recreatie & Toerisme (DART). Dit moet leiden tot een grotere toestroom van toeristen naar Drenthe, met een positief economisch effect tot gevolg. Ook werken wij aan een kleine aanpassing van de STINAT. STINAT is een stimuleringsregeling voor het toeristisch recreatieve bedrijfsleven en is geopend in oktober 2008 en loopt nu een half jaar. De regeling, die op dit moment een subsidiemaximum kent van € 100.000,- per project, blijkt nu al succesvol. Wij werken aan een kleine aanpassing van de STINAT om het maximumsubsidiebedrag per project te verhogen met als doel om daarmee ook grotere investeringsprojecten te ontlokken.

Daarbij sluiten wij aan bij de tijdelijk door de Europese Commissie verruimde mogelijkheden voor het verlenen van (overheids)steun aan bedrijven.

Monumentenzorg

De kredietcrisis is voor de provincie Drenthe aanleiding om versneld te investeren in herbestemming van monumenten en te cofinancieren in de restauratie van rijksmonumenten in Drenthe (uit de extra 20 tot 90 miljoen van het rijk). In Drenthe is verhoudingsgewijs weinig restauratieachterstand, maar dreigt wel leegstand en daarmee direct ook verval. Daarom wordt gekozen voor de insteek van herbestemming van rijks- en provinciale monumenten. Behalve instandhouding van monumenten levert dit ook werkgelegenheid in de restauratie(bouw), een vergrote instroom van leerlingen in restauratieopleidingen en versterking van het cultuurtoerisme op. Wij willen hierin samen optrekken met het rijk en gemeenten.

- **Oude Drentse kerken**

Wij beogen de realisatie van het behoud van religieus erfgoed door het stimuleren en initiëren van herbestemming hiervan. De voorbereidingen van het project kunnen eind 2009 starten, waarna de uitvoering in 2009 tot en met 2012 zal plaatsvinden. De bedoeling is, voor ongeveer 5 monumentale kerken een nieuwe bestemming te vinden en deze vervolgens te restaureren. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan statenmotie M17, oude Drentse kerken.

- **Herbestemming agrarisch en industrieel erfgoed**

Door het initiëren van herbestemming wordt agrarisch en industrieel erfgoed behouden. De bedoeling is, voor ongeveer 6 panden een nieuwe bestemming te vinden en deze vervolgens te restaureren. De voorbereidingen voor dit project kunnen ook eind 2009 starten en daarna zal in het najaar van 2009, 2010 en 2011 de uitvoering moeten plaatsvinden.

- **Versnelling revitalisering Veenhuizen**

In 2004 is gestart met de revitalisering van de gebouwen in en de omgeving van Veenhuizen (Masterplan). Dit project loopt al en kan nu worden versneld. De bedoeling is, ongeveer 14 panden versneld te restaureren.

Procedures

Een veel genoemd knelpunt in verband met het versnellen van maatregelen en projecten, is de vertraging die deze maatregelen en projecten oplopen vanwege de vele en omslachtige procedures die gevolgd dienen te worden. Wij staan dan ook achter het door het IPO ingezette beleid om te komen tot een snellere behandeling en afdoening van vergunningsaanvragen, met betrekking tot nieuwe bedrijven of uitbreidingsplannen van reeds bestaande bedrijven. Daarnaast hebben wij ingezet op een snellere betaling van de facturen. Momenteel scoort de provincie Drenthe al goed met een afhandelingstermijn van gemiddeld 25 dagen. Dit is al sneller dan de wettelijke termijn van 30 dagen. Echter, door digitalisering van het betalingsproces en door budgethouders bewuster te maken van de noodzaak tot versneld betalen, moet het mogelijk zijn om de termijn terug te brengen tot 20 dagen.

Conclusie

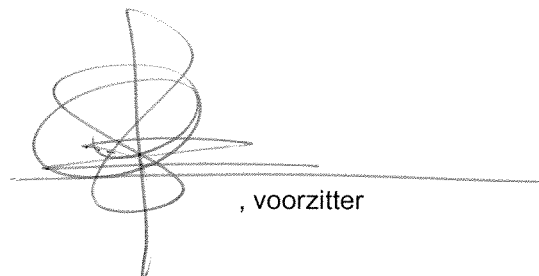
Het vorenstaande maatregelenpakket is tot stand gekomen na zorgvuldige afweging van de mogelijkheden en hun positieve effecten op de economie en het milieu. Hierbij zijn voortdurend de financiële mogelijkheden en de taakopvatting van de provincie in het oog gehouden. Het voorgestelde maatregelenpakket is afgestemd op de verschillende programma's in de Voorjaarsnota. Wij verwachten dat de voorgestelde versnelling en intensivering een impuls betekent voor de Drentse economie. Een impuls, die zowel door ons als door u, noodzakelijk wordt geacht voor een duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling van Drenthe. Wij stellen u daarom voor, in het kader van de Voorjaarsnota, in te stemmen met het maatregelenpakket, waarvan wij menen dat dit een realistisch en afgewogen pakket is.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

cvd/coll.